

2022

Eesti koolitervishoiu kvaliteedijuhis

TERVISEKASSA

SISUKORD

I Koolitervishoiuteenuse kättesaadavus	4
Standard 1.1. Koolitervishoiuteenuse kättesaadavus ja ligipääs	4
Kriteerium 1.1.1. Ligipääs ja tähistus	4
Kriteerium 1.1.2. Koolitervishoiuteenuse osutamise planeerimine (tööaeg)	4
Kriteerium 1.1.3. Plaaniline ja kiireloomuline pöördumine, vastuvõtu planeerimine	4
Standard 1.2. Infovahetus õpilaste ja lastevanematega	5
Kriteerium 1.2.1. Koolitervishoiuteenuse kohta info edastamine õpilastele ja lapsevanematele	5
Kriteerium 1.2.2. Info edastamine ja nõustamine sidevahendite abil, sh suuliselt	5
Kriteerium 1.2.3. Õpilase terviseinfo edastamine tervise infosüsteemi (TIS)	6
II Töökorraldus ja ruumid	7
Standard 2.1. Töökorraldus	7
Kriteerium 2.1.1. Kooliõe töökorralduse reeglid on kokkulepitud	7
Standard 2.2. Ruumid	8
Kriteerium 2.2.1 Kooliõe kabineti tingimused ja privaatsus	8
Standard 2.3. Ohutus- ja infektsioonikontroll	8
Kriteerium 2.3.1. Kooliõe tegevus kooliruumide ohutusele kaasaaitamisel	8
Kriteerium 2.3.2. Infektsioonikontrolli põhimõtted kooliõe kabinetis	9
Kriteerium 2.3.3. Riskiteguritest arusaamine ja seoste leidmine	9
III Tervisedendus ja haiguste ennetamine	10
Standard 3.1. Tervisedendus ja haiguste ennetamine	10
Kriteerium 3.1.1. Tervisedendus	10
Kriteerium 3.1.2. Haiguste ennetamine	11
Kriteerium 3.1.3. Infektsioonikontrolli põhimõtete edastamine õpilastele, koolipersonalile	11
Standard 3.2. Õpilaste ja vanemate nõustamine tulemuslikuks tervisekontrolliks	12
Kriteerium 3.2.1. Tervisekontroll ja tervisekontrolli käigus õpilaste ja lapsevanemate nõustamine	12
Kriteerium 3.2.2. Suutervis	13
Kriteerium 3.2.3. Õpilaste vaimne tervis	13
Standard 3.3. Immuniseerimine	13
Kriteerium 3.3.1. Õpilaste vaktsineerimine	13
Standard 3.4. Krooniliste haigustega lapsed	14
Kriteerium 3.4.1. Krooniliste haigustega lapsed	14
Standard 3.5. Esmaabi andmine ja esmase abi õpetamine	15

Kriteerium 3.5.1. Esmaabi andmine	15
Kriteerium 3.5.2. Esmase abi õpetamine	15
Standard 3.6. Haridusliku erivajadusega õpilane	16
Kriteerium 3.6.1. Koostöö kooli tugimeeskonnaga HEV õpilaste puhul	16
Kriteerium 3.6.2. Kooliõe poolt HEV õpilaste toetamine koolis	16
IV Kooliõe pädevus ja professionaalne areng	17
Standard 4.1. Kvalifikatsioon ja pidev professionaalne areng	17
Kriteerium 4.1.1. Kooliõendusteenuse osutaja kvalifikatsioon	17
Kriteerium 4.1.2. Kooliõe kehtiv pädevus	17
Kriteerium 4.1.3. Koolitusplaan ja isiklik arenguplaan	17
Standard 4.2. Kooliõde kui juhendaja ning roll tervishoiupoliitikas	18
Kriteerium 4.2.1. Mentorlus	18
Kriteerium 4.2.2. Praktikantide juhendamine	18
Kriteerium 4.2.3. Kooliõe roll tervishoiusüsteemi kujundamises	18
Standard 4.3. Tervisealane kirjaoskus	19
Kriteerium 4.3.1. Terviseinfo leidmine ja kriitiline hindamine	19
V Koostöö õpilase ja lapsevanemaga	20
Standard 5.1. Koostöö õpilase ja lapsevanemaga	20
Kriteerium 5.1.1. Koostöö õpilase ja lapsevanemaga	20
Standard 5.2. Koostöö kooli ja kohaliku omavalitsusega	20
Kriteerium 5.2.1. Osalemine koolikeskkonda ja õpilaste tervist edendavates tegevustes	20
Standard 5.3. Koostöö teiste erialaspetsialistidega	20
Kriteerium 5.3.1. Koostöö teiste erialaspetsialistidega	20

I Koolitervishoiuteenuse kättesaadavus

Kooliõe kabinet on õpilasele oluline kontaktpunkt kokkupuutel tervishoiusüsteemiga, kus kõigile õpilastele on võimaldatud võrdne ligipääs koolitervishoiuteenusele.

Standard 1.1. Koolitervishoiuteenuse kättesaadavus ja ligipääs

Kriteerium 1.1.1. Ligipääs ja tähistus

Kooliõe kabinet on oma asukohas kergesti leitav, kabineti uksel on vastav tähistus, sh kooliõe nimi ja kontakttelefon, kabineti lahtioleku ajad ja viide kergesti leitavale täiendavale infole. Kooliõe kabinetile peaks olema juurdepääs ka ratastoolis õpilastel.

Indikaatorid

- 1. Kooliõe kabinet on tähistatud vastava märgistusega.** (vaatlus)
- 2. Õpilastelt on küsitud tagasisidet kooliõe kabineti ligipääsu kohta.** (tagasisideküsimustik)

Kriteerium 1.1.2. Koolitervishoiuteenuse osutamise planeerimine (tööaeg)

Kooliõe tööaeg vastab seadusandlusele. Kooliaasta alguseks koostab kooliõde eeloleva õppeperioodi jaoks tööplaani: profülaktilised läbivaatused, immuniseerimised, terviseedenduslik tegevus ja vastuvõtuajad vajamineva meditsiinilise abi andmiseks ning nõustamiseks. Koolitervishoiuteenuse osutamisel on arvestatud avatud vastuvõtuga ehk õpilasel on võimalik ise kooliõe poole pöörduda, kooliõel on võimalik telefoni teel nõustada nii õpilasi kui ka lapsevanemaid.

Indikaatorid

- 1. Kooliõel on tööplaani, milles on kajastatud nii plaanilised vastuvõtud kui ka võimalused õpilaste vabaks pöördumiseks kooliõe juurde.** (dokument)
- 2. Kooliõde on analüüsinud eelneval õppeaastal tema poole tehtud pöördumisi ning omab sellest ülevaadet.** (intervjuu, dokument)

Kriteerium 1.1.3. Plaaniline ja kiireloomuline pöördumine, vastuvõtu planeerimine

Kooliõe vastuvõtuajad võimaldavad efektiivselt abi anda nii kiireloomuliste kui mitte kiireloomuliste terviseprobleemidega õpilastele. Kooliõde peab suutma hinnata tema poole pöördunud õpilase tervisemure olemust ja selle kiireloomulisust, st kooliõde peab olema võimeline ära tunda sekkumist vajavad terviseprobleemid ja korraldama neile abi saamise

kohapeal või suunama õpilase perearsti vastuvõtule või lähimasse erakorralise meditsiini osakonna vastuvõttu. Individuaalse konsultatsiooni pikkus sõltub õpilase terviseprobleemist. Suuremat ajakulu vajavad nõustamised tuleb jätta koolipäeva lõppu. Õpilase jaoks peab olema tagatud privaatsus oma tervisemure kirjeldamisel. Õpilase pöördumisel uuendab kooliõde vajadusel õpilase (tema vanemate või hooldajate) kontaktandmed.

Indikaatorid

1. **Dokumentatsioon vastab kehtivatele nõuetele ja iga õpilase pöördumise põhjus on dokumenteeritud (sh elektroonilised pöördumised).** (tervisekaart)
2. **Kooliõde tunneb ära kiireloomulised terviseprobleemid ja oskab anda õpilasele edasisi soovitusi.** (tervisekaart, intervjuu)

Standard 1.2. Infovahetus õpilaste ja lastevanematega

Kriteerium 1.2.1. Koolitervishoiuteenuse kohta info edastamine õpilastele ja lapsevanematele

Info edastamiseks kasutab koolitervishoiuteenuse osutaja enda või kooli kodulehte ning e-kooli võimalusi. Info kodulehel sisaldab koolitervishoiuteenuse osutaja kontaktandmeid ja vastuvõtuaegu. Vastutava koolitervishoiuteenuse osutaja kodulehel on kõigi kooliõdede kontaktandmed ja vastuvõtuajad. Lisaks on teave väljaspool vastuvõtuaega osutatava meditsiinilise abi ja kooliõele tagasiside andmise võimalustest. Kodulehe kaudu pakub koolitervishoiuteenuse osutaja õpilastele ja lapsevanematele viiteid terviseteemalistele tõenduspõhist teavet edastavatele kodulehtedele. Eestis peab edastatav info olema eesti keeles, soovituslikult ka vene ja inglise keeles, vastavalt kooli vajadusele. Vastutav teenuse osutaja tagab andmete ajakohasuse - kui andmed muutuvad, siis need tuleb uuendada nii koolitervishoiuteenuse osutaja (kui teenuse osutajal on koduleht) kui ka kooli kodulehel 5 tööpäeva jooksul, sh on kodulehel ära märgitud, millal on viimati infot uuendatud.

Indikaatorid

1. **Koolitervishoiuteenuse kohta on leitav nõuete ja tõepärane info kooli ja vastutava koolitervishoiuteenuse osutaja kodulehel.*** (koduleht)

**Kehtib juhtudel kui koolitervishoiuteenuse osutajal on koduleht*

Kriteerium 1.2.2. Info edastamine ja nõustamine sidevahendite abil, sh suuliselt

Nõustamine väljaspool õe vastuvõtupäeva või -aega toimub sidevahendite vahendusel – telefonitsi ja elektrooniliselt. Eriliigiliste (delikaatsete) isikuandmete edastamine e-posti teel tavakujul ei ole lubatud. Eriliigilisi nimelisi andmeid võib edastada vaid krüpteeritult. Telefoni teel nõustamine ei tohi segada õe vastuvõtul olevat õpilast ega toimuda plaanilise vastuvõtu ajal, välja arvatud erakorralistel juhtudel (kooliõde peab olema valmis kõnedele vastama). Kui tegemist ei ole erakorralise juhtumiga, siis helistab esimesel võimalusel tagasi.

Telefoni teel nõustamiseks on soovitatav planeerida telefoniaeg, mille kohta on info kooliõe kabineti uktsel ja kodulehel. Iga oluline suuline-, telefoni- või elektrooniline kontakt kooliõega ning selle alusel tehtud otsus tuleb õpilase tervisekaardis dokumenteerida. Ligipääsuks turvalisele e-nõustamiskeskonnale on nii õpilasel kui kooliõel vajalik end autentida.

Indikaatorid

- 1. Õpilastelt ja lastevanematelt on küsitud tagasisidet telefoni- ja elektroonilise nõustamise kohta.** (tagasisideküsimustik)
- 2. Teave telefonikõnedele vastamise ja elektroonilise nõustamise korra kohta on leitav kooli ja koolitervishoiuteenuse osutaja kodulehel.*** (koduleht)

**Kui koolitervishoiuteenuse osutajal on olemas enda koduleht.*

Kriteerium 1.2.3. Õpilase terviseinfo edastamine tervise infosüsteemi (TIS)

Koolitervishoiuteenuse osutaja lähtub andmete kogumisel tervishoiuteenuste korraldamise seadusega reguleeritud isikuandmete töötlemise korrast. Koolitervishoiuteenuse osutamiseks vajalike andmete kogumine, koosseis ja säilitamine on kinnitatud seadusandlusega.

Koolitervishoiuteenuse kasutuses olev andmete töötlemise tarkvara ja tehnoloogilised lahendused peavad võimaldama andmevahetust riigi infosüsteemidega ning vastama andmekaitse ja turvalisuse nõuetele. Andmete töötlemiseks kasutatav tarkvara peab olema litsentseeritud. Vastutus riistvara ja andmete konfidentsiaalsuse eest lasub eelkõige selle vahetul kasutajal.

Tervishoiuteenuse osutamise dokumenteerimisel infosüsteemis on kohustuslik kasutada riigi infosüsteemi klassifikaatoreid, loendeid, aadressiandmeid ja tervise infosüsteemi standardeid. Tehnilise platvormi pakkuja (volitatud töötleja) peab andmete majutamisel tagama andmete käideldavuse, terviklikkuse ja konfidentsiaalsuse.

Indikaatorid

- 1. Terviseandmete edastamine TISi ja selle suhe raviarvete arvuga.** (dokument)

II Töökorraldus ja ruumid

Standard 2.1. Töökorraldus

Kriteerium 2.1.1. Kooliõe töökorralduse reeglid on kokkulepitud

Kooliõe sisulist tegevust kirjeldab kooliõe tegevusjuhend. Koolitervishoiuteenuse osutaja on teinud kooliõe ametijuhendi, mis kirjeldab tema töö sisu, kohustusi ja vastutust. Ametijuhend on tavaliselt õe töölepingu lisa. Õe tööaja reaalne kestus on vastavuses õigusaktidega. Hästi toimivas meeskonnas on regulaarselt võimalus arutada töökorralduslikke probleeme/küsimusi organisatsiooni juhtidega või töönõustajatega. Soovitatav on läbi viia korrapäraseid arenguvestlusi iga kooliõega. Arenguvestlused dokumenteeritakse, neis kajastuvad eesmärgid ja arenguplaan eelseisvaks tööperioodiks.

Koolitervishoiuteenuse osutajal või iseseisvat õendusabi osutaval õel on kirja pandud töökorralduse reeglid, mis hõlmavad planeeritud vastuvõtuaegadest kinnipidamist, koolitustel osalemist, puhkuste kasutamist, uute töövahendite hankimist jm. Suuremas organisatsioonis on töökorralduse reeglites kirjeldatud töö ümberjaotamise plaan juhuks, kui mõni töötaja ootamatult töölt puudub.

Töökorralduse reeglid sisaldavad ka töötervishoidu ja -ohutust, mida reguleerivad töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel kehtestatud õigusaktid. Ohutegurite riskianalüüsi uuendatakse vastavalt sellele kui muutub mõni ohutegur. Töökeskkonna riskianalüüsi tulemusel on kaardistatud töötaja tervist ohustavad tegurid. Neist peamised on kooliõdedel töö kuvariga (sundasend, silmade ja tugieliundkonna koormus), infektsioonioht ja psühholoogilised tegurid. Õed on teadlikud kuvariga töötamise ergonoomikast. Läbipõlemist töökeskkonnas aitab leevendada mõistlik töö- ja puhkeaja jaotus ning selge töökorraldus ja vastutusala.

Nakkushaigustesse nakatumise vältimiseks on vajalik vaktsineerimine sesoonse gripi, B-hepatiidi, leetrite ning SARS-koroonaviirus 19 vastu. Kooliõde on teadlik vaktsineerimise vajalikkusest, samas ka vaktsiinide kõrvaltoimetest ja oskab vastata teemakohastele küsimustele. Kooliõena tööle asumisel on nõutav tervisetõend, mis tuleneb nakkushaiguste tõrje ja ennetamise seadusest.

Koolis on koostatud kriisiplaan, kus on kirjeldatud kooliõe roll. Kooliõde peab olema kriisiplaaniga tutvunud ning oma vastutusest teadlik. Tööl olles kannab õde nime ja ametinimetust näitavat rinnasilti. Koolitervishoidu tööle asuvad uued õed vajavad ülevaadet koolitervishoiuteenuse igapäevatööst, sh õdede ohutus- ja tervisenõuetest ning õpilaste terviseinfo privaatsus- ja konfidentsiaalsusnõuetest. Samuti on oluline vajalike kehtivate õigusaktide mõistmine, arusaamine kooliga seotud sotsiaal- ja tervishoiuteenuste süsteemist. Uute õdede lõimimisega tegeleb määratud isik, kes tutvustab alustavatele kooliõdedele töökorraldust ning jagab vajalikku informatsiooni kvaliteetseks koolitervishoiuteenuse osutamiseks.

Indikaatorid

1. **Koolitervishoiuteenuse osutaja on kooliõele koostanud ametijuhendi.** (dokument)*
2. **Koolitervishoiuteenuse osutajal on olemas töökorralduse reeglid.** (dokument)
3. **Arenguvestlused toimuvad regulaarselt ja on dokumenteeritud.**** (dokument)
4. **Personalikoosolekud toimuvad regulaarselt ja on protokollitud.**** (dokument)
5. **Kooliõel on olemas vähemalt järgmised juhendid ja juhised, mida oma töös jälgib:**
 - 5.1 Juhis õpilaste kiireloomuliste terviseprobleemide äratundmiseks
 - 5.2 Ravimite sh vaktsiinide käitlemise juhend
 - 5.3 Ravimite transportimise ja säilitamise eeskiri
 - 5.4 Infektsioonikontrolli juhend

Erisused üksi töötavale koolitervishoiuteenuse osutajale/kooliõele:

** Üksi töötaval kooliõel ei pea olema ametijuhendit, kuid peab olema olema koolitusplaan. Täpsemalt kirjeldatud punktis 4.1.3.*

*** Kehtib suuremate kollektiivide korral (nt suuremad kooliõdede ühendused või koolid, kus on 2 või enam kooliõde).*

Standard 2.2. Ruumid

Kriteerium 2.2.1 Kooliõe kabineti tingimused ja privaatsus

Kooliõe kabinet on otstarbekalt sisustatud ja tagab nii õele kui õpilastele ohutu, mugava ja privaatselt keskkonna. Kabineti füüsilised tingimused (ruumi temperatuur, valgustus, helikindlus jm) peavad vastama kehtivatele tervisekaitse ja ehitusseadustikus toodud normidele ja nõuetele. Ohuolukorras peab olema võimalik kabinetist kiiresti evakueeruda.

Indikaatorid

1. **Kooliõe kabinetis on tagatud pöörduja privaatsus.** (vaatlus)

Standard 2.3. Ohutus- ja infektsioonikontroll

Kriteerium 2.3.1. Kooliõe tegevus kooliruumide ohutusele kaasaaitamisel

Ohutule õpikeskkonnale suunatud tegevused sisaldavad õe tähelepanekuid koolikeskkonna füüsilise ohu/ohutuse kohta: kooli üldine korrashoid (koristamata või libe põrand; prügikastide puudumine; seebi, wc-paberi, desinfektsioonivahendite puudumine); vahetusjalatsite puudumine õpilastel; kooli hooldamata spordiväljak; treppide ebaturvalisus; kehv õhu kvaliteet (ventilatsioon, tuulutamine); liigne heli/müra (vaikus tundide ajal); klassiruumide ebapiisav valgustus; ebapiisav ruumide suurus, sisustuse (koolimööbli) mittevastavus õpilaste

füüsilistele näitajatele; esmaabi vahendite puudumine tehnoloogiaraumis, keemiakabinetis, õppeköögis, tööõpetuse kabinetis ja võimlemissaalis.

Puuduste korral juhib õde tähelepanu ja esitab ettepanekud kooli juhtkonnale nende puuduste kõrvaldamiseks.

Indikaatorid

- 1. Kooliõde viib läbi füüsilise keskkonna turvalisuse kontrolli vastavalt pöördumistele. Puuduste korral on kooli juhtkonnale või tervisenõukogule esitatud ettepanekud. (dokument)**
- 2. Kooliõde registreerib koolis toimunud õnnetusjuhtumid ja selle tagajärjel tekkinud vigastused, osaleb riskianalüüsi läbiviimisel ja teeb ettepanekud ohutu ja turvalise koolikeskkonna kujundamiseks kooli juhtkonnale ja/või tervisenõukogule. (dokument)**

Kriteerium 2.3.2. Infektsioonikontrolli põhimõtted kooliõe kabinetis

Infektsioonikontroll hõlmab õe töökoha ohutust ja infektsiooniohu käsitlemist õe kabinetis, mille reeglistik sisaldab järgmisi aspekte: käitumisreeglid torkeriistadest põhjustatud vigastustel; vere ja kehavedelike käsitlemine; isikukaitsevahendite (mask, kaitseprillid, visiir, ühekordne kittel, ühekordne põll, ühekordsed kindad) nõuetekohane kasutamine; kätehügieen ja -hügieenivahendite olemasolu; pindade hügieen, nende korrapärane puhastamine, steriilsete tarvikute ja seadmete käitlemine; korduvkasutusega tarvikute puhastamine, jäätmekäitluse (sh ohtlike jäätmete käitlemise) haldamine. Kooliõel on olemas puhastusplaan, mis sätestab millega ja kui tihti tööpindu ja töövahendeid puhastab.

Indikaatorid:

- 1. Kooliõde jälgib infektsioonikontrolli meetmeid, sh omab puhastusplaani. (vaatlus, intervjuu, dokument)**
- 2. Kooliõe kabinetis on olemas isikukaitsevahendid, käte- ja pindade hügieenivahendid. (vaatlus)**

Kriteerium 2.3.3. Riskiteguritest arusaamine ja seoste leidmine

Kooliõde oskab leida erinevaid riskitegureid ning seostada neid ohtudega. Kooliõel on olemas vajalikud juhendid ning eeskirjad, millest lähtub oma töös.

Indikaatorid

- 1. Kooliõde oskab ära tunda erinevaid tervise kaitse- ja ohutegureid ning seostada neid eluviiside, keskkonnariskide jt teguritega. (intervjuu)**

III Tervisedendus ja haiguste ennetamine

Tervisedenduse eesmärk on suurendada õpilaste heaolu, hoida ja tugevdada tervist ning ennetada nii vaimse, emotsionaalse, sotsiaalse, seksuaalse kui ka füüsilise tervise häireid. Tervisedenduses on kooliõe peamised ülesanded koostöö tegemine tervist toetava õpikeskkonna tagamisel ning õpilaste tervisekäitumise kujundamisel, kaasates õpilasi, lapsevanemaid ja koolipersonali. Kooliõde jälgib laste tervist vastavalt [lapse tervise jälgimise juhendile](#). Tervisekaitseõudeid reguleerivad õigusaktid on välja toodud lisas.

Algkoolis on oluline õpetada tervisekäitumise põhimõtteid: tervislik toitumine, liikumine, hügieen, hammaste hooldus jne. Murdeealiste õpilastega tuleks lisaks eelnevale suuremat rõhku pöörata seksuaalsele küpsemisele, vaimsele tervisele ja ebatervislike harjumuste ennetamisele. Kooliõel on tervisedendamiseks järgmised võimalused: individuaalne nõustamine tervisekabinetis (pöördumised, tervisekontrollid jne), aktiivne osalemine tervise-nõukogu töös, koostöö erinevate osapooltega tervist toetava keskkonna kujundamisel (toitlustamine, liikumine, vigastuste ennetamine, psühhosotsiaalne keskkond), koostöö-projektide tegemine jm.

Standard 3.1. Tervisedendus ja haiguste ennetamine

Kriteerium 3.1.1. Tervisedendus

Kooliõde viib läbi tervisedendusliku tegevust eesmärgistatult ja koostöös õpilaste, lapsevanemate ning koolipersonaliga. Kooliõde toetab õpilaste terviseharituse suurendamist teadmiste, hoiakute ja oskuste kujundamisega nii individuaalsete nõustamiste raames kui ka läbi õppekava rakendamise toetamise. Õpilaste tervisekäitumise hindamiseks kasutab kvaliteetseid hindamisvahendeid. Kooliõde kuulub kooli tervisenõukogusse või muusse sarnaseid ülesandeid täitvasse meeskonda. Kooliõde osaleb kooli tervise ja heaolu arenguvajadustest lähtuvate tegevuste kavandamisel, elluviimisel ja hindamisel. Kooliõde osaleb koolikeskkonna hindamisel ja teeb ettepanekuid tervist ja tervislikku eluviisi toetava sh ohutu kooli füüsilise keskkonna loomisel (sportimis- ja liikumisvõimalused ning vahendid, ohutu ja turvaline keskkond, hügieenitingimused ja pesemisvõimalused, vastavus tervisekaitseõuetele). Kooliõde registreerib koolis toimunud õnnetusjuhtumid ja selle tagajärjel tekkinud vigastused.

Kooliõde osaleb kooli toidu ja toitlustamise hindamisel (kooli söökla, puhvet ja toiduautomaadid) ning teeb ettepanekuid, et menüü ja pakutavad toiduvalikud oleksid tervislikud ja vastaks riiklikele toitumissoovitustele ja nõuetele. Kooliõde teeb koostööd liikumis- või kehalise kasvatuse õpetajatega laste liikumisaktiivsuse suurendamiseks.

Kooliõde osaleb kooli psühho-sotsiaalse keskkonna (positiivne ja sõbralik õhkkond, turvalisus, vägivalla keelamine, kaasamine, erinevustega arvestamine, võrdsete võimaluste pakkumine jne) hindamisel ja teeb ettepanekuid keskkonna kujundamiseks.

Indikaatorid

1. Kooliõde on kaasatud nii individuaalsesse kui ka kogu kooli hõlmavasse tervise edendamisse ja teeb juhtkonnaga koostööd terviseteemade lõimimisel kooli arengudokumentidesse. (intervjuu, dokument)
 - 1.1 Kooliõde oskab välja tuua 3 viimast ettepanekut/teemat, mille osas rääkis kaasa eelmisel õppeperioodil. (dokument, intervjuu)
2. Kooliõde teeb ettepanekuid/annab sisendit nii koolipidajale kui ka toitlustuse pakkujale, et koolis pakutav toit (sh puhvetis) oleks tervislik ja vastab riiklikele toitumissoovitustele ja nõuetele. (dokument)

Kriteerium 3.1.2. Haiguste ennetamine

Eesti koolilaste sagedasemad terviseriskid on ebatervislik toitumine, vähene füüsiline aktiivsus, suitsetamine ja alkoholi tarbimine ning riskialdis seksuaalkäitumine. Tervisehäiretest on esikohal hammaste kehv seisukord, sagedane haigestumine viirusinfektsioonidesse, ülekaal, nägemis-,rühi- ja vaimse tervise häired.

Kooliõe ülesandeks on kujundada õpilaste seas tervislikku eluviisi ja ennetada õpilaste haigestumist ning krooniliste haiguste väljakujunemist. Kooliõde viib läbi nii õpilaste individuaalseid nõustamisi kui ka sisekoolitusi grupis või klassis, kus käsitletakse haigusi ennetavaid teemasid. Kooliõde kasutab nõustamisel ja tundide ettevalmistamisel tõendus- põhiseid materjale.

Indikaatorid

1. **Dokumenteeritud õpilase individuaalne nõustamine haigusi ennetaval ja tervisekäitumise eesmärgil.** (tervisekaart, TIS, HK arve)
2. **Kooliõel on olemas tõenduspõhine materjal (voldikud, kirjandus, veebiaadressid jne) haiguste ennetamise kohta õpilastele jagamiseks.** (vaatlus)

Jälgimisindikaatorid

3. **Dokumenteeritud sisekoolituse läbiviimine grupis või klassis haigusi ennetaval eesmärgil.** (dokument, intervjuu)

Kriteerium 3.1.3. Infektsioonikontrolli põhimõtete edastamine õpilastele, koolipersonalile

Tulenevalt epidemioloogilisest olukorrast ja kehtestatud käitumisjuhustest jälgib õde hügieeni-nõuete täitmist, jagab teavet õpilastele ja koolipersonalile. Õde teavitab õpilasi ja kooli-personali käte hügieeni kui efektiivsest infektsioonikontrolli meetmest. Õde jälgib, et kooli ruumides (hoonesse sissepääsul, sööklas, WC-s) on olemas käte desinfitseerimisvahendid.

Ettevaatuse lisaabinõusid tuleb kasutada nende õpilastega tegelemisel, kellel kahtlustatakse või teatakse kergesti edasikanduvate patogeenide olemasolu. Oluline on vähendada selliste õpilaste kontakti teistega nii palju kui võimalik.

Indikaatorid

- 1. Kooliõde on teadlik desinfektsioonivahendite ja isikukaitsevahendite õigest kasutamisest, infektsioonikontrolli põhimõtetest ning jagab informatsiooni õpilastele ja koolipersonalile. (intervjuu)**

Standard 3.2. Õpilaste ja vanemate nõustamine tulemuslikuks tervisekontrolliks

Kriteerium 3.2.1. Tervisekontroll ja tervisekontrolli käigus õpilaste ja lapsevanemate nõustamine

Õpilase tervisekontrolli viib kooliõde läbi lähtudes kehtivast „Lapse tervise jälgimise juhendist“.

Enne tervisekontrolli saadab kooliõde teavituse. Kooliõde tutvub enne tervisekontrolli lapse terviseandmetega digiloos (eelnevad tervisekontrollid, kroonilised haigused, hambaarsti väljavõtted jne).

Kooliõde teeb tervisekontrolli I, III, VII ja X klassi õpilastele kasutades juhendis toodud kontrollkaarti vanuse ja tegevuste kaupa ja edastab andmed TIS-i ning vastavate koodidega raviarved Eesti Haigekassale. Õpilane täidab tervisekontrolli käigus tervisekäitumise küsimustiku. Kooliõde analüüsib koos õpilasega küsimustiku tulemusi ja nõustab õpilast.

Terviseprobleemide ilmnemisel soovib kooliõde õpilasel pöörduda perearstile või saatekirjata erialaspetsialisti vastuvõtule (hambaarst, psühholoog, noortenõustaja, silmaarst, EMO jne). Tervisekontrolli tulemustest informeerib kooliõde lapsevanemat/eestkostjat lapsevanemale sobivaimal viisil: nt läbi digiloo, sidekanalite või kontakt-kohtumise.

Kõikidel V ja IX klasside õpilastel tuleb õppeaasta jooksul tervisekontroll läbida oma perearsti juures. Sellest informeerib kooliõde õpilast ja tema seaduslikku eestkostjat. Tervisekontrolliks on vajalik küsida lapsevanema nõusolek. Piisavalt küpsel alaealisel on õigus tervisekontrolli vajalikkuse üle ise otsustada, kui ta on arsti hinnangul võimeline vastutustundlikult kaaluma kõiki poolt- ja vastuargumente.

Indikaatorid

- 1. Tervisekaardis dokumenteeritud lapsevanema nõusolek õpilase tervisekontrolliks ja info lapsevanemalt ning perearstilt (TIS) õpilase terviseandmete kohta. (tervisekaart, TIS)**
- 2. Tervisekontrolli käigus õpilase täidetud tervisekäitumise küsimustiku analüüs ja vajadusel õpilase nõustamine. (tervisekaart, TIS)**

Tulemusindikaatorid:

- 1. Osakaal tervisekontrollidega hõlmatud õpilastest vastavalt lapse tervise jälgimise juhendis toodud vanusrühmades (klassides). (tervisekaart, TIS, HK arve, indikaatori „Läbivaatus“ täitmine)**

Kriteerium 3.2.2. Suutervis

Laps peab hambaarstil käima vähemalt kord aastas. Kooliõde teavitab I, III, V, VII ja IX ja X klassi õpilaste vanemaid vajadusest käia hambaarsti juures hambahaigusi ennetavas kontrollis.

Suuõõne seisundit kontrollib kooliõde tervisekontrolli käigus. Puudusi suutervise ja suuhügieeni osas võib kooliõde märgata ka muu läbivaatuse käigus (nt neelu vaatlusel). Puuduste ilmnemisel nõustab kooliõde õpilast ja vajadusel ka lapsevanemat suuhügieeni osas, samuti vajadusest pöörduda hambaarstile.

Indikaatorid

- 1. Dokumenteeritud lastevanemate informeerimine vajadusest pöörduda hambaarstile.** (tervisekaart; keskkond, mille kaudu info lastevanematele edastati)
- 2. Kooliõde hindab regulaarselt (1x õppeaasta jooksul) kui paljud tema kooli lapsed on jõudnud hambaarsti juurde.** (EHK raport)

Kriteerium 3.2.3. Õpilaste vaimne tervis

Kooliõde roll vaimse tervise probleemide ennetamisel on koostöös teiste koolitöötajatega õpilaste vaimse tervise ning koolikeskkonna hindamine; õpilaste ja nende vanemate nõustamine õpilase tervisekäitumise osas; osalemine õpilaste vaimset tervist mõjutavate otsuste langetamisel. Vaimse tervise probleemide ennetamisel on oluline varajane märkamine ja sekkumine.

Kooliõde ülesandeks on läbi viia esmane hindamine ja vastavalt ilmnenud probleemidele suunata õpilane edasi õpilasnõustaja, psühholoogi või perearsti vastuvõtule. Kriitiliste juhtumite puhul on soovitatav kutsuda kiirabi või lapsevanemal pöörduda lapsega psühhiaatriakliiniku EMO-sse (Tartus ja Tallinnas või kuni 12-aastased lapsed saavad pöörduda Tallinna lastehaiglasse). Vajadusel pöörduda kooli sotsiaalpedagoogi või lastekaitse spetsialisti poole.

Õpilase vaimse tervise hindamiseks kasutab kooliõde tõenduspõhiseid, valideeritud tööriistu.

Indikaatorid lisanduvad järgmistes koolitervishoiu kvaliteedisüsteemi arenduse etappides.

Standard 3.3. Immuniseerimine

Kriteerium 3.3.1. Õpilaste vaktsineerimine

Immuniseerimiskava on kehtestatud tervise- ja töministri määrusega. Õppeaasta alguses koostab kooliõde immuniseerimisplaani alanud õppeaastaks. Enne immuniseerimist peab kooliõde tuvastama õpilasel võimalikud ajutised ja püsivad vastunäidustused. Immuniseerimise läbiviija peab selgitama õpilasele immuniseerimise vajalikkust, teavitama teda sellega kaasnedavatest kõrvaltoimetest ja nõustama muudes asjakohastes küsimustes. Kooliõde dokumenteerib immuniseerimise vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

Vastavalt [immuniseerimise korraldamise nõuetele](#) peab koolitervishoiuteenuse osutaja lapse immuniseerimiseks küsima tema seadusliku esindaja nõusolekut. Koolitervishoiuteenuse osutaja peab teavitama õpilase immuniseerimisest lapsevanemat või lapse seaduslikku esindajat kirjalikult või elektroonselt (digitaalselt allkirjastatult) vähemalt üks nädal enne

plaanitavat immuniseerimist. Immuniseerimine on lubatud lapsevanema kirjalikul ja/või elektroonilisel nõusolekul. Immuniseerimisest keeldumine vormistatakse kirjalikult ja/või elektrooniliselt, mida säilitatakse vastavalt immuniseerimise korraldamise nõuetele. Kui vanemad vaidlevad ja üks vanem on vaksineerimisele järjekindlalt vastu, kuid alaealine soovib väga end vaksineerida lasta, on võimalik perearstiga konsulteerida. Kui arst hindab noore piisavalt kaalutusvõimeliseks, on tal võimalik vaktsiin saada.

Indikaatorid

1. Kooliõel on koostatud immuniseerimisplaan aasta jooksul planeeritavatest immuniseerimistest. (dokument)
2. Immuniseerimisteatiste nõuetekohane edastamine TISi (immuniseerimispassi). (TIS, tervisekaart, HK arve)

Tulemusindikaatorid

3. Immuniseerimise osakaal kooli nimekirjas olevatest õpilastest, kes kuuluvad immuniseerimise sihtrühma. (HK arve; indikaatori „Immuniseerimine“ täitmine)

Lisandväärtusega indikaatorid

4. Kooliõde on osalenud immuniseerimisalase nõustamisstrateegiate koolitusel ning on teadlik erinevatest nõustamistehnikatest. (dokument)

Standard 3.4. Krooniliste haigustega lapsed

Kriteerium 3.4.1. Krooniliste haigustega lapsed

Kroonilise haigusega õpilasel võib tervise tõttu tekkida vajadus saada täiendavat tuge. Oluline on, et lapsevanem informeeriks lapse haigestumisest kroonilisesse haigusesse ja/või vaimse tervise häiretest kooliõde ja haridusasutuse esindajaid (klassijuhatajat või õppealajuhatajat). Lähtuvalt arstide ja teiste spetsialistide soovitudest ning nõuannetest aitab kooliõde kohandada koolikeskkonda õpilasele sobivaks ja abistab vajadusel last eriarsti määratud toimingutel. Samuti aitab kooliõde vajadusel korraldada haiguse tõttu teisiti toituvat lapse toitlustamist koolis koostöös toitlustajaga. Õpilase esmast abivajadust hindab ja abi osutab kool. Juhul, kui koolis rakendatud meetmetest ei piisa, saab kool või lapsevanem pöörduda koolivälise nõustamismeeskonna poole, kes otsustab, kas õpilane vajab koolis tõhustatud või erituge.

Kroonilise haigusega õpilase nõustamisel lähtub kooliõde tõendus põhisusest. Teavet edastatakse õpilase jaoks arusaadaval viisil. Kooliõde soovib lisainformatsioonina allikaid, mis on kooskõlas riikliku tervisedendusega ja kehtivate ravijuhenditega. Kooliõde selgitab õpilasele/lapsevanemale mõistetavalt planeeritava toimingute tegemise või tegemata jätmisega kaasnevat terviseriske. Kui õpilane/lapsevanem, keda on teavitatud kroonilise haiguse jälgimiseks vajalikest tegevustest otsustab teenusest loobuda tuleb otsus dokumenteerida tervisekaardis.

Indikaatorid lisanduvad järgmistes koolitervishoiu kvaliteedisüsteemi arendamise etappides.

Standard 3.5. Esmaabi andmine ja esmase abi õpetamine

Kriteerium 3.5.1. Esmaabi andmine

Lapse vigastuse, õnnetusjuhtumi või ägeda haigestumise korral annab kooliõde lapsele esmaabi, teatab juhtumist lapsevanemaid, nõustab last ja lapsevanemat. Raskemate vigastuste korral tegutseb vastavalt olukorrale: kas kutsub kiirabi või korraldab lapse erakorralise meditsiini osakonda saatmise (võib saata ise, koos lapsevanemaga või korraldab saatmise muul viisil).

Kooliõe kabinetis on vahendid haigestumiste, vigastuste või õnnetusjuhtumite puhul esmaabi andmiseks. Esmaabivahendite asukoht peab olema vastavalt märgistatud ja need peavad olema kergesti kättesaadavad.

Koolis on kokku lepitud kord (kirjalikult), kelle poole pöördub/suunatakse laps olukorras kui kooliõde igapäevaselt koolis kohapeal ei ole. Õpetaja suunab sellisel juhul õpilase kokkulepitud esmaabi andja juurde, nt juhiabi, sotsiaalpedagoog jt.

Indikaatorid

- 1. Haigestumised, traumad, õpilase/lapsevanema juhtumipõhine nõustamine on dokumenteeritud.** (tervisekaart, TIS, HK arve)

Kriteerium 3.5.2. Esmase abi õpetamine

Kooli tervishoiutöötaja on tervisekasvatuses inimeseõpetuse õpetaja partner ning vajadusel teeb õpetajatega koostööd vigastuste ennetamise teema viimiseks õpilasteni. Peale õpilastele esmase abi õpetamise osaleb tervishoiutöötaja kooli juhtkonna ja tervisenõukogu poolt kooli töötajatest esmaabi meeskonna moodustamisel, kes õnnetusjuhtumi puhul on võimeline andma elupäästvat esmaabi. Hea oleks, kui esmaabiõppused on läbi tehtud kutseliste spetsialistide juhendamisel. Kooliõe ülesandeks on esmase abi praktilise õpetuse korraldamine õpilastele vähemalt üks kord põhikooli II ja III astmes ning gümnaasiumis.

Kooliõe praksises peavad olema vahendid esmase abi õpetamiseks. Kooliõel on koostöös vastava kooliastme õpetajaga kokkulepitud plaan esmase abi tundide läbiviimiseks. Kooliõde kasutab esmase abi tundide läbiviimiseks tunnustatud ja kaasajastatud juhendmaterjale. Esmase abi õpetus hõlmab nii teoreetilisi teadmisi kui ka praktilisi oskusi erinevate õnnetusjuhtumite ja haigestumiste korral vastavalt õpilaste vanusele. Õpetamisel saab võtta aluseks juhendmaterjali „[Esmase abi õpetamine I– III kooliastmes](#)“. Kooliõel peavad olema vahendid esmase abi õpetamiseks (mulaažid, elustamisnukk, sidumismaterjal jne).

Indikaatorid

- 1. Kooliõel on olemas esmase abi õpetamise plaan, teemade loetelu vastava kooliastme nõuetele.** (dokument)
- 2. Dokumenteeritud esmase abi õpetamine I-III kooliastmes.*** (dokument)

**Osalusnimekirjad, käsitletud teemad. Täpsemalt kirjas rakendusjuhises.*

Standard 3.6. Haridusliku erivajadusega õpilane

Kriteerium 3.6.1. Koostöö kooli tugimeeskonnaga HEV õpilaste puhul

Haridusliku erivajadusega (HEV) (tõhustatud tugi, eritugi) õpilase käsitlusel kooliõe poolt on iseloomustav võtmesõna koostöö, mis hõlmab õpilast, lapsevanemaid, eri institutsioone ja erialaspetsialiste. Erinevate valdkondade spetsialistid (logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog, eripedagoog) moodustavad kooli tugispetsialistide meeskonna. Tugispetsialistide töö eesmärk on turvalise ja lapsesõbraliku õpikeskkonna ning võrdsete võimaluste loomine, et kõik õpilased saaksid omandada kvaliteetse ja võimetekohase hariduse. Toetamiseks õpilaste toimetulekut koolis ja tagamaks võimalikult asjakohast abi, kaasatakse keerulisemate juhtumite korral kooliväliseid erialaspetsialiste.

Koostöö arendamisel on oluline kooliõe kaasatus õpilase tugispetsialistide aruteludesse koolis, leidmaks lapsele parim lahendus ja olla vajadusel nõuandjaks õppetöö planeerimisel. Paljudele lastele on ravi- ja rehabilitatsiooniteenuste pakkumine koolis ainsaks võimaluseks, kuidas vajalik abi nendeni jõuaks, vastasel juhul jäävad ettenähtud teenused lastel saamata.

Indikaatorid

1. **Kooliõel on nimekiri kooli tugimeeskonna ja koolivälise spetsialistide kontaktidega.** (dokument, vaatlus)
2. **Kooliõde osaleb tugimeeskonna töös ning kooliõel on dokumenteeritud kooli tugimeeskonna arutelude protokollid.*** (dokument, vaatlus)
3. **Kooliõde omab ülevaadet HEV õpilastele rakendatavatest tugiprogrammidest koolis ja kooliväliselt.** (intervjuu)

**Erisused väikeses koolis töötavatele kooliõdedele:*

Kooliõde omab ülevaadet tugispetsialistidest, kelle poole on võimalik pöörduda HEV õpilastega seoses st väikeses koolis ei pea olema kõiki spetsialiste hõlmav tugimeeskond, kuid see võib moodustada väljaspool kooli tegutsevatest spetsialistidest.

Kriteerium 3.6.2. Kooliõe poolt HEV õpilaste toetamine koolis

Kooliõde nõustab HEV õpilast tervise, tervisekäitumise ja vajadusel rehabilitatsiooniplaaniga seotud küsimustes. Vajadusel ning õpilase ja lapsevanema nõusolekul nõustab kooliõde õpetajaid ja teisi koolitöötajaid haridusliku erivajadusega õpilase terviseseisundist tulenevate asjaolude arvestamiseks õpikeskkonna ja õppetöö korraldamisel, õpilase rehabilitatsiooniplaani või arsti poolt määratud raviplaani täitmiseks.

Kooliõde ülesanne on lisaks tervisekaitselistele, tervisedenduslikele ja haigusi ennetavatele tegevustele ka erivajadustega laste krooniliste ja pikaajaliste tervisehäirete jälgimine, laste suunamine eriarsti konsultatsioonile, taastusravile, koostöö eriarstiga ja erikooli spetsialistide meeskonna ravi- ja rehabilitatsiooniprotsessi läbiviimisel ja selles muudatuste tegemisel. Kooliõde kohtub HEV õpilasega vähemalt kord õppeaasta jooksul ja hindab lapse terviseseisundit ja toimetulekut koolis.

Indikaatorid lisanduvad järgmistes koolitervishoiu kvaliteedisüsteemi arendamise etappides.

IV Kooliõe pädevus ja professionaalne areng

Standard 4.1. Kvalifikatsioon ja pidev professionaalne areng

Kriteerium 4.1.1. Kooliõendusteenuse osutaja kvalifikatsioon

Kõik koolitervishoiuteenuse osutajad on nõuetekohaselt kvalifitseeritud, riiklikult tunnustatud ning jätkuvalt erialaliselt koolitatud. Kooliõendusteenuse osutaja on vastava eriala omandanud õde. Kooliõendusteenuse osutajal on oskused ja kogemused, et osutada koordineeritud ja järjepidevat esmatasandi õendusabi. Kooliõendusteenuse osutaja arendab oma kompetentsust pideva professionaalse arengu kaudu. Pideva professionaalse arengu tagamiseks on hea alus dokumenteeritud professionaalse arengu plaan, mille koostamisel on arvestatud nii individuaalsete kui töökeskkonna (kool) vajadustega. Kooliõendusteenuse osutaja valdab riigikeelt oma tööülesannete osutamiseks vajalikul tasemel ning soovitatavalt ka piirkonnas kasutatavat võõrkeelt. Töös ja enesetäiendamisel tuleb sageli kasuks lisakeelte oskus.

Kooliõena saab töötada inimene, kellel on õendusala haridus ning kes on kantud Terviseameti tervishoiutöötajate registrisse. Hiljemalt aastaks 2025 on kooliõdedel kõrgharidus õenduses ning vähemalt III taseme õe pädevustunnistus. Alates aastast 2030 on soovituslik läbida ka magistriõpe oma erialal või sellele lähedases valdkonnas.

Indikaatorid

1. **Kooliõel on õenduses kõrgharidus.** (dokument)
2. **Kooliõde valdab riigikeelt vajalikul tasemel oma tööülesannete täitmiseks ning kooliõde oskab lisaks riigikeelele tema piirkonnas kasutatavat võõrkeelt, et anda esmaseid juhiseid.** (dokument, intervjuu)

Kriteerium 4.1.2. Kooliõe kehtiv pädevus

Lähtuvalt kehtivast seadusandlusest peab koolitervishoiuteenuse osutaja tagama kooliõele töötamiseks, erialaseks arendamiseks ja pädevuse hoidmiseks iga-aastase koolitamise, võttes arvesse iga konkreetse kooliõe arenguvajadusi enesejuhtimise kaudu. Kui kooliõde on iseenda tööandja, valib ta lisaks kohustuslikule täiendõppele ise muud täiendkoolituse teemad ning finantseerib neid.

Tulemusindikaatorid

1. **Kooliõel on kehtiv pädevus ja selle kohta on Terviseameti tervishoiutöötajate registris vastav märg.*** (Terviseameti register)

** Ei kehti juhul kui kooliõde on omandanud viimase viie aasta jooksul õe või eriõe kutse, mis tõendab õe/eriõe pädevuse alates lõpetamisest viie aasta jooksul.*

Kriteerium 4.1.3. Koolitusplaan ja isiklik arenguplaan

Töölane koolitus on elukestva õppe lahutamatu osa, mis võimaldab kutse-, eri- ja ametialaste teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamist ja täiendamist, samuti ümberõpet kas töökohas või koolitusasutuses. Töölase koolituse läbimist tõendab tunnistus või tõend. Kooliõde on

läbinud esmaabi väljaõppe 16 tunni ulatuses ja 6-tunnise täiendõppe iga kolme aasta järel vastavalt seadusandlusele.

Indikaatorid

- 1. Kooliõel on isiklik arenguplaan (dokument).**
- 2. Kooliõel on tunnistus esmaabi koolituse läbimise kohta vastavalt kehtestatud nõuetele. (koolitustunnistus)**
- 3. Kooliõel on olemas koolitusplaan, mis on koostatud lähtuvalt õe kutse arenguvajadustest ja isiklikust huvist ning heaks kiidetud tööandja poolt. (dokument)**

Standard 4.2. Kooliõde kui juhendaja ning roll tervishoiupoliitikas

Kriteerium 4.2.1. Mentorlus

Mentor on õde, kes aitab juhtida vähem kogunud õde, see on õppimise ja arenemise partnerlussuhe kahe inimese vahel, kellest ühel on suur kogemus ja teisel on soov õppida. Mentoril peab olema erialane pädevus ja eesmärgiks toetada juhendatava arengut. Mentoril peab olema läbitud 2 päevane „Mentorite baaskoolitus“ 16 a/tundi.

Jälgimisindikaatorid

- 1. Kooliõde on olnud viimase kahe aasta jooksul mentoriks uuele kolleegile.* (intervjuu)**

**Kehtib suurte asutuste puhul.*

Kriteerium 4.2.2. Praktikantide juhendamine

Olenevalt teenuse osutajast on sõlmitud leping tervishoiukõrgkooli(de)ga õdede praktiliseks õpetamiseks. Teenuse osutajal on motivatsioon juhendada praktikante. Kooliõendusteenuse praktiline keskkond soodustab praktikantide juhendamist õdede poolt, võimaldades selleks tööaega ja vahendeid praktikandi iseseisvaks tööks. Praktika juhendaja peab olema läbinud 16 tunnise „Praktikajuhendaja baaskoolituse.“

Indikaatorid

- 1. Koolitervishoiuteenuse osutajal on praktika juhendamise leping tervishoiukõrgkooli(de)ga. (dokument)**
- 2. Kooliõde on andnud tagasiside tervishoiukõrgkoolidele seoses praktikantide juhendamise ja nende õpitulemustega. (dokument, intervjuu)**

Lisandväärtusega indikaatorid

- 1. Koolitervishoiuteenuse osutaja on viimase kahe aasta jooksul juhendanud vähemalt ühte tervishoiu kõrgkooli üliõpilast. (dokument, intervjuu)**

Kriteerium 4.2.3. Kooliõe roll tervishoiusüsteemi kujundamises

Kooliõel on oma roll koolitervishoiupoliitika arendamises ning saab selles osaleda läbi osalemise kooli, kohaliku omavalitsuse, erialaühingu või riigi kokku kutsutud töörühmas/-kogus.

Indikaatorid

- 1. Kooliõde osaleb vähemalt ühes kooli, kohaliku omavalitsuse, erialaühingu või riigi kokku kutsutud töörühmas, kus räägib kaasa tervisesüsteemi arendamises.**
(dokument)

Standard 4.3. Tervisealane kirjaoskus

Kriteerium 4.3.1. Terviseinfo leidmine ja kriitiline hindamine

Kooliõel on tervisealane kirjaoskus ehk ka terviseharitus, millega kaasnevad teadmised, oskused ja motivatsioon otsida, aru saada, hinnata ja kasutada terviseinfot, et teha igapäevatöös haiguste ennetamise, tervise edendamise ja tervishoiuga seotud otsuseid. Kooliõde omab kriitilise analüüsi (kriitilise mõtlemise) oskust ja kasutab oma töös korrektset terminoloogiat. Kooliõde oskab leida ja kasutab oma töös tõenduspõhiseid ja valdkondlikult tunnustatud andmeallikaid ja -baase ning jagab neid ka õpilastele/lapsevanematele jt kooli töötajatele

Indikaatorid

- 1. Kooliõde oskab leida ja kasutab oma töös tõenduspõhiseid ja valdkondlikult tunnustatud andmeallikaid ja -baase.** (intervjuu)

V Koostöö õpilase ja lapsevanemaga

Standard 5.1. Koostöö õpilase ja lapsevanemaga

Kriteerium 5.1.1. Koostöö õpilase ja lapsevanemaga

Kooliõe ülesandeks on õpilase individuaalne nõustamine tervise, tervisekäitumise ja vajadusel rehabilitatsiooniplaaniga seotud küsimustes. Õpilase nõustamiseks kasutab kooliõde tõenduspõhiseid allikaid ja infomaterjale. Kooliõde on partneriks õpilasele ja perekonnale ning loob muutusi parema tervishoiuteenuse, kvaliteetse õendusabi ja teenuse kättesaadavuse osas.

Indikaatorid

- 1. Kooliõde tutvustab erinevatel viisidel oma tegevuse eesmärgid ja sisu kooliõnena (nt klassikoosolekud).** (dokument, intervjuu)

Standard 5.2. Koostöö kooli ja kohaliku omavalitsusega

Kriteerium 5.2.1. Osalemine koolikeskkonda ja õpilaste tervist edendavates tegevustes

Kooliõe igapäevatoos on oluline koostöö, mis õpilaste ja lastevanemate kõrval hõlmab erinevaid institutsioone ja erialaspetsialiste. Erinevate valdkondade spetsialistid (logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog, eripedagoog) moodustavad tugispetsialistide meeskonna. Tähtis on võrgustiku ja kontaktide loomine perearstide, pereõdede, eriarstide, sotsiaaltöötajate, vaimse tervise spetsialistidega, noorsoopolitsei, lastekaitsetöötajatega jne. Kooliõde osaleb kooli tervisenõukogu töös. Nakkusohu või muu tervisekriitilise ohu korral osaleb õde kooli kriisimeeskonna töös ning teab oma vastutusala.

Indikaatorid

- 1. Kooliõde on kooli tervisenõukogu/tervise-/tugimeeskonna liige oma kindla rolli ja vastutusala.** (dokument)*

**Kui koolis ei ole tervisenõukogu, siis saab kooliõde lüüa kaasa tervisedenduslikes tegevustes, mida saab kontrollida läbi intervjuu või olemasolevate dokumentide.*

Standard 5.3. Koostöö teiste erialaspetsialistidega

Kriteerium 5.3.1. Koostöö teiste erialaspetsialistidega

Kooliõe koostöö võimalused hõlmavad õpilast, lapsevanemaid, eri institutsioone ja erialaspetsialiste. Erinevate valdkondade spetsialistid (logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog, eripedagoog) moodustavad kooli tugispetsialistide meeskonna.

Indikaatorid

- 1. Kooliõde kaasab vajadusel teiste erialadel spetsialiste tervise hoidmisel ning on kaasatud tervist edendavates projektides, nt hambaarstid, füsioterapeut, ämmaemand, pereõde jne. (intervjuu)**